

โรงเรียนแห่ง การศึกษาไทยจะเปลี่ยนไปอย่างไร อนาคต

ภักดี จำนงค์

โรงเรียนแห่ง

อนาคต

การศึกษาไทยจะ
เปลี่ยนไปอย่างไร

ภัคดี จำนงค์

ชื่อหนังสือ: โรงเรียนแห่งอนาคต: การศึกษาไทย
จะเปลี่ยนไปอย่างไร

ผู้เขียน: นายภักดี จำนำงค้

พิมพ์ครั้งที่ 1: พ.ศ. 2568

จัดทำโดย: นายภักดี จำนำงค้

145/33 ถนนเพชรเกษม ตำบลคูหาสวรรค์ อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัด
พัทลุง 93000

ISBN: 978-616-623-696-5

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ภักดี จำนำงค้.

โรงเรียนแห่งอนาคต: การศึกษาไทยจะเปลี่ยนไปอย่างไร.- พัทลุง : [ม.ป.พ.], 2568.

85 หน้า.- (-).

1. การพัฒนาการศึกษา. 2. การศึกษา -- การจำลองระบบ. 3. การศึกษากับโลกาภิวัตน์. I. ชื่อเรื่อง.

371.102

ISBN 978-616-623-696-5

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ.2558

ห้ามลอกเลียนแบบหรือคัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้

ยกเว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เขียน

คำนำ

ในโลกที่เปลี่ยนแปลงเร็วกว่าเสียงระฆังโรงเรียน

และในวันที่คำถามใหม่ ๆ เกิดขึ้นกับการศึกษาทุกเช้า
เราจำเป็นต้องทบทวนว่า “โรงเรียนของเรา กำลังพาเด็กไปสู่โลกแบบ
ไหน?”

ประเทศไทยมีครูที่ทุ่มเท ผู้บริหารที่มุ่งมั่น และนักเรียนที่มีความฝัน
แต่เรายังต้องการ “ภาพใหม่” ของการศึกษา
ภาพที่ไม่ใช่แค่โต๊ะเรียนเรียงแถวกับกระดานดำ
แต่คือ “ระบบนิเวศแห่งการเรียนรู้” ที่มีชีวิต มีแรงบันดาลใจ และ
ตอบสนองอนาคตที่คาดเดาไม่ได้

หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อเป็นพลังเล็ก ๆ ให้กับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง
และประชาชนทั่วไป
ที่ยังเชื่อว่า “การศึกษาไทยเปลี่ยนได้”

หากเราเริ่มมองต่าง คิดใหม่ และกล้าก้าวออกจากกรอบเดิม
 ทุกบทของหนังสือเล่มนี้คือคำชวนให้ถาม คำชวนให้ลอง และคำชวน
 ให้ลุกขึ้นเปลี่ยน
 เราจะพาคุณเดินทางสำรวจแนวคิดใหม่ ๆ จากทั่วโลก
 เรียนรู้จากโรงเรียนต้นแบบ
 ถอดบทเรียนจากฟินแลนด์ สิงคโปร์ และฟังเสียงของครูไทยที่ไม่ยอม
 แพ้
 เพื่อวาดภาพว่า “โรงเรียนแห่งอนาคต” จะเป็นอย่างไร...
 และเราจะสร้างมันได้อย่างไร...จากจุดเล็ก ๆ ที่เราอยู่

ขอให้ทุกหน้าที่คุณอ่าน
 เป็นพลังใจให้คุณลุกขึ้นเปลี่ยนโรงเรียน
 เปลี่ยนความคิด
 และร่วมสร้างอนาคตของการศึกษาไทย...ไปด้วยกัน

ด้วยหัวใจแห่งความหวัง

ภักดี จำนงค์

ผู้เขียน

สารบัญ

คำนำ	ก
บทนำ: เมื่อการศึกษาไม่ตอบโจทย์อนาคต	1
ภาค 1: ความท้าทายของโรงเรียนในโลกยุคใหม่	4
1. โรงเรียนในวันที่ผู้เรียนเบียดห้องเรียน	4
2. โลกเปลี่ยนเร็ว แต่ห้องเรียนยังเหมือนเดิม.	8
3. เด็กยุคใหม่ต้องการอะไรจากโรงเรียน	11
4. วิชาการหรือชีวิตจริง การศึกษาที่ต้องเลือกไม่ใช่แค่คะแนน....	14
ภาค 2: องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งอนาคต	18
5. ระบบนิเวศแห่งการเรียนรู้ (Personalized Ecosystem)	18
6. ครูในฐานะผู้อำนวยความรู้ (Facilitator) ไม่ใช่ผู้สอน	22
7. พื้นที่เรียนรู้ใหม่: โรงเรียน ชุมชน และโลกออนไลน์	26
8. เทคโนโลยี + ทักษะชีวิต = ความพร้อมของผู้เรียน: หัวใจของ การศึกษายุคใหม่	30
9. หลักสูตรบูรณาการ: บทเรียนจากฟินแลนด์ สิงคโปร์ และไทย ..	35
ภาค 3: ทางเลือกใหม่ของการออกแบบโรงเรียนไทย.....	40
10. โรงเรียนต้นแบบที่ไทยทำได้	40
11. สร้าง “โรงเรียนเป็นศูนย์กลางชุมชน” (Community Hub)	45

12. สร้างความร่วมมือ: ครู-พ่อแม่-ผู้เรียน	50
13. นโยบายเปลี่ยนประเทศ: การศึกษาที่มุ่งเป้าอนาคต	55
บทสรุป: องค์ประกอบของโรงเรียนแห่งอนาคต	62
❖ บทสรุปเพื่อสร้างพลังใจให้ครูและผู้บริหาร	62
❖ เริ่มเปลี่ยนแปลงจากโรงเรียนเล็ก ๆ ของเรา	67
❖ ความหวังใหม่ในการปฏิรูปการศึกษาไทย.....	72
ประวัติผู้เขียน	77

บทนำ

เมื่อการศึกษา ไม่ตอบใจยกยอนาคต

“หากเรายังใช้เครื่องมือเก่า ๆ

แก้ปัญหาใหม่ ๆ เราก็จะไม่มีวันพบ
คำตอบที่แท้จริง”

ห้องเรียนที่คุณรู้จักยังคงมีโต๊ะเรียนเรียงเป็นแถว
กระดานดำยังอยู่หน้าห้อง ครูยืนสอน นักเรียนฟัง
แต่ในโลกภายนอก เทคโนโลยีหมุนเปลี่ยนทุกวินาที
เด็ก ๆ ที่นั่งอยู่ตรงหน้าเราในวันนี้ อาจเติบโตไปทำงานที่ยังไม่มี
อยู่จริงในตอนี้

ถึงเวลาแล้วหรือยัง... ที่เราจะตั้งคำถามใหม่
ว่า “โรงเรียนควรเป็นแบบไหนในศตวรรษที่ 21?”

การศึกษาไทยวันนี้มีครูที่ทุ่มเท

ผู้บริหารที่เหนื่อยล้า

ผู้ปกครองที่สับสน

และเด็กนักเรียนที่... กำลังหมดไฟ

ไม่ใช่เพราะพวกเขาไม่เก่ง ไม่พยายาม หรือไม่ดีพอ

แต่เพราะระบบที่พวกเขาอยู่ด้วยอาจไม่เหมาะกับโลกใหม่อีก
ต่อไป

โรงเรียนแห่งอนาคต จึงไม่ใช่คำเพ้อฝัน

แต่มันคือ “ความจำเป็น” ที่เราต้องออกแบบขึ้นมาใหม่

เพื่อลูกหลานของเรา

เพื่อประเทศของเรา

และเพื่อโลกที่ไม่มีวันหยุดนิ่ง

หนังสือเล่มนี้ไม่ใช่ตำราวิชาการ

แต่คือคำชวนคิด

คือแผนที่